

Izhaja

vsak četrtek z datumom
prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankirajo in po-
šiljajo uredništvu lista »Mir«
v Celovec, Pavličeva ulica št. 7.
Osebni pogovor od 11. do 12. ure
predpoldne in od 3. do 4. ure
popoldne.

Rokopisi naj se samo po eni
strani lista napišejo, druga
stran naj bo prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

Dopisom je treba za odgovor
priložiti pošto znamko.

Nefrankovani dopisi se ne
sprejmejo.

MIR

Glasiilo koroških Slovencev

Velja

za Avstro-Ogrsko . . . K 4.—
» Nemčijo . . . » 5.—
» ostalo inozemstvo . . » 6.—
za celo leto.

Naročnina naj se plačuje vnaprej.
Posamezna številka velja 10 h.

Za oglasila se plačuje po 10 h, med
besedilom po 20 h za 1 cm² vsakokrat;
minimum 24 cm². — Za poslano se
plačuje po 15 h, za parte in zahvale
po 20 h za 1 cm². — Za male oglase
se plačuje po 4 h, debelo tiskano 6 h za
besedo vsakokrat; minimum 40 h. Za
izvestilo pri upravištvu 40 h posebej.
Vprašanjem je za odgovor priložiti znamko.

Denar naj se pošilja na naslov:
Upravištvu lista »Mir« v Celovcu,
Vetrinjsko obmestje št. 26.
Poštahranilnični račun št. 96.232.

Leto XXXVI.

Celovec, 2. marca 1917.

Št. 9.

Bo imel kmet po vojski več opore?

Vojska je razkrila mnogo ran, ki so razje-
dale naše gospodarstvo, zlasti v kmetijstvu. Kmeti
stan bi bil potreboval v svoji stroki mnogo ponka,
kakor ga dobivajo vsi drugi stanovi. Pa kdo se
je brigal zanj? Tisti, ki bi mu bili radi pomagali,
niso imeli ne moči, ne sredstev, v to poklicani
pa so se le bolj brigali za druge reči kakor za
napredek kmetijstva. Zato se je marsikdo, ki je
bil vsled vojske opozorjen na važnost gospodarskih
vprašanj, čudil, koliko neprimeroma več prideluje
na enakem obsegu zemljišča kmet na Nemškem
kakor pri nas. Koliko bi bil državi sedaj položaj
olajšan, ako bi bili prej kmeta in njegove potrebe
bolj poznali in se zanj bolj zanimali! Politična
oblast je imela za gospodarstvo sploh malo smisla.
Kmet sam je še najbolj vedel, kje ga črevelj žuli,
pa ni našel potrebne podpore.

Koliko kmetij je izginilo, koliko pašnikov
je šlo vnič, koliko je trpela živinoreja v gorskih
krajih vsled novejših gozdarskih in pašniških
postav! V sporih z grajščaki, ki so posestva
nakupovali in pogozdovali ter kmetom pašo za-
branjevali, je vedno podlegel kmet, in to na ve-
liko škodo države in kmeta. Kdo je pri nas
poslušal kmeta? Vsak je gledal, da se je
kmeta iz pisarne odkrižal, ker ni znal
tako gladko govoriti kakor grajščakov gozdar,
ki je bil vrh tega še zaupnik nasprotne politične
stranke in se je bilo torej treba nanj ozirati!

Po vojski mora biti temu konec! To
zahteva dobrobit države, in to edino mora biti za
cesarskega služabnika pravo merilo! Upamo tudi,
da bo vojska kmeta v tem oziru izučila, da bo
znal svoje interese bolje zastopati in se v ta
namen bolje organizirati kakor pred vojsko. Saj
je ravno kmeti stan v vojski tisti stan, ki poleg
delavskega stanu v prvi vrsti občuti in nosi vso
težo vojske. Le pogledajte naše čete, odkod se
rekrutirajo v prvi vrsti!

Med vojsko je izšla že marsikatera odredba,
ki je popravila eno in drugo, ali rakran na kme-
tijstvu se še ni doteknila. O tem bomo še govorili.
Upamo pa, da oblast ne bo imela gluhih ušes
in ne bo tehtala, odkod da pridejo nasveti,
ampak le, kakšni da so.

Tokrat objavimo nekaj misli, kakor nam jih
je zapisal neki posestnik:

Po gorah se pridela sedaj veliko manj rži
kakor svoj čas. Zakrivila je veliko gozdarska
oblast. Tam so ljudje leta in leta napravljali tak-
ozvane nune: Goščavo, ki je nekaj let rastla, so
posekali in požgali in vsejali tam ozimno rž. Tam
je na enem samem oralu zemlje zrastle toliko rži,
da kmet na peterih oralih njiv ni pridelal toliko
žita. Na nunah je dobil toliko rži, da so jo imeli
celo leto dovolj za kruh. Nato je bila tam lepa
paša za goved in ovce, tako dolgo, da je zopet
zarastlo. To je gozdarska postava ustavila. Pred
30 leti je bilo v črnih gorah in okolici mnogo
žita, da ga je bilo treba veliko manj dobivati od
drugod. Res da tedaj ni bilo v Črni toliko ru-
darjev, pa je bilo več sto (400—600) laških de-
lavcev, ki so oglje žgali in razna gozdarska dela
opravljali, poleg domačinov, ki jih je tudi zdaj
manj, ker gredo drvarit na vse kraje.

Ker pa kmetje niso imeli dovolj poslov, so
začeli kmetije prav poceni prodajati in sta jih
grof in »Union« nakupovala. Ta pa, zlasti prvi,
vse pogozdita. Tudi blizu prevaljske postaje je
veliko polja in travnikov od grofa Thurna po-
gozdenih in se tam nihče ne upa zahtevati, da
bi se polje ali vsaj travniki pustili za seno.

Nastavljeni gozdarji pa imajo pri c. kr. okraj-
nem glavarstvu velik vpliv. Tudi tam les ne raste
tako hitro, kakor mislijo, le če se na kakem kup-
ljenem posestvu njive pogozdijo, raste tam les
hitreje. Nasprotno pa tam, kjer so les pred 20 do
30 leti posekali, zelo slabo raste in čeravno
na mesto posušenih drevesc nasadijo nova, imajo
le slab uspeh. Kmetom se je reklo, da uničujejo
lese (gozdove); imam pa dokaz, da je kmet pred
30 leti prodal les do šest palcev, po 15 letih spet in
je danes lepše zaraščeno kot na grofovem po-
50letni nasad. Ni torej vedno res, če se modre
glave pri pivu razgovarjajo, da kmet uničuje les.

Pod Uršelsko goro je bil posestnik in lesni
trgovec Plešivčnik, ki so ga ugonobili najbolj
lastni ljudje. Imel je veliko kmetij in je doma
malo sekal. Les je kupoval in navadno drago.
Gozdarski uradniki so se potem izrazili, da ni bilo
pravega gospodarstva pri lesu, akoravno doma ni
skoro nič sekal, in če bi bil, bi mu ne bilo treba
posestva iz rok pustiti, ker bi bil z izkupičkom
lahko vse plačal. Zdaj pa, ko je grofova last, se
seka menda le toliko, kar je potrebno za sekanje,
in režejo vse žage domač les.

Pogreznilo se je žarko solnce daleko na za-
padu, morda v šumno Tiso, da vziđe drugi dan
bolj oprano in mi vzbudi v srcu upe, ki so že
skoro dremali, upe, da se še kedaj povrnem v svoje
domovje. Kot da bi ne bilo izhoda, iz teh krajev,
tako se mi je zdelo, in da ne vidim več svojega
Korotana. Sedel sem na samotni breg. Vstajali
so spomini in ž njimi je naraščala bol. Slika je
bežala za sliko. Na daljnem zapadu je umirala
večerna zarja. Zadnji trepetajoči žarki so rdeli
skozi zeleno vejevje.

Iz sanj in premišljevanj so me vzbudili surovi
divji klici ogrskih pastirjev, ki so gnali svojo
čredo domov. Na daleko se je razlegalo pokanje
bičev, rjovenje napol divjih volov, mukanje krav
in telic in gaganje gosi. Naposled je potihnilo
vse, svečana tišina je legla na tujino. Še celo
vetrček, ki je vedno dihal od sedmograškega hri-
bovja, je za malo časa utihnil, kajti večerna zarja
je zatrepetala v zadnjič skozi vejevje in umrle
so barve in prišla je noč, tiha noč s tisočimi
zvezdami . . .

Minevali so dnevi, minulo poletje in prišla
jesen. Zaveli so mrzli vetrovi od sedmograških
hribov. Akacije so izgubile listje, trave so ovenele
in ravnina je bila še bolj otožna in prazna. In
ko je trkala starka zima na vrata, da, pobelila
je pozna jesen narahlo ogrsko nižino, smo pa vzeli
slovo iz te dežele, iz katere sem mislil, da ni
izhoda, ni povratka.

Peljali smo se s transportnim vlakom na

Največja napaka je, da smejo veliki posest-
niki, kakor grof Henckel pl. Donnersmark ali
»Union« vsako posestvo kupiti in potem vse opu-
stiti. Grof Thurn je veliko kmetij pogozdil. Tudi
sedanji lastnik takozvane Javornikove kmetije
(Gamsenegg) pase na najboljših njivah, živež pa
dobivajo po aprovizaciji, namesto da bi ga od-
dajali. Takim posestnikom pa, ki žito pridelujejo
in ga prostovoljno oddajajo, pa se ne gre na roko.
Tisti, ki nič ne pridelajo, pa bi lahko, ali premalo
pridelajo, je manj kaznim podvržen, kakor tisti, ki
pridelujejo več, pri tem več trpi in vsled nizkih
žitnih cen in dragih delavskih moči nič ne izkupi.
To ni zdravo in pametno. Koliko je za življenje
potrebni reči, ki imajo visoke maksimalne cene,
čeravno so bile že v mirnem času cene previsoke,
kakor n. pr. pri železnih izdelkih. Kmet to vidi
in čuti, da se gre »železnim baronom« na roko,
njegov poljski pridelek, žito, je pa v primeri z
drugimi potrebščinami zelo, zelo po nizki ceni.
To kmeta ne izpodbuja, občutijo pa vsi, ker pri-
manjkuje vsem žita. Bo oblast to spoznala in v
prid državi krenila na nova pota?

Vojskovanje s podmorskimi čolni.

1000 Italijanov utonilo.

V Sredozemskem morju je bil 17. m. m. po-
topljen italijanski prevoznik parnik »Minas«. Na
krovu je imel 1000 mož čet, veliko zalogo streliva
in zlata v vrednosti 3 milijonov mark za Solun.
Posadka in čete razen dveh mož so vsi utonili.
Laško poročilo pravi, da so del čete rešile ladje,
ki so prihitele na pomoč.

Lloyd George o pomanjkanju ladij.

Prvi angleški minister Lloyd George je v
spodnji zbornici povedal, da je Angleška dala
Francoski ladij s prostornostjo 1 milijon ton in
precejšen del Rusiji in Italiji. Zoper podvodne
čolne je treba takojšnjih in brezobzirnih ukrepov.
Uspeh bo odvisen od tega, kako se reši težava
vsled pomanjkanja ladij. Pred vojno je prišlo v
angleška pristanišča vsako leto ladij s 50 milijoni
ton prostornosti, sedaj je padla ta številka na 30
milijonov ton. Vlada upa, da najde sredstva, da
more uspešno nastopiti zoper podvodne čolne. Za-
nesti se pa ne sme, da se to posreči. Dobršen del

Moravsko po progi Berettyoufalú—Szolnok—Bu-
dimpešta—Požun—Lundenburg—Prerava—Mo-
ravska Ostrava. Bila je mrzla novembarska noč.
Zeblo nas je. Stisnili smo se vkup, prižgali sve-
tiljko in jo obesili na puškino ost. Gugala se je
v polmraku sanjavo semintja kot večja v močvirju.
Naposled smo polegli, a spati nismo mogli. Peli
smo žalostne vojaške pesmi, takih, ki jih je, ko
je prišla vojska, privrelo na tisoče iz src avstrijs-
skih narodov.

Tudi jaz sem ležal in pel z drugimi Rusini
tožne ukrajinske dumke. Peli smo, kako teče Dne-
per skozi ukrajinske stepe, peli o gori, na kateri
stojata dva bora in se v tihi noči pogovarjata
o junakih, ki so prejšnji dan brusili v njuni
sencah ostre meče za v boj proti sovražniku, pre-
pevali o rjavem konjičku, ki premeri kot blisk
prostrane stepe. Peli smo leže. Leže poje samo,
kdor je pijan, kdor se prepusti popolnoma samemu
sebi, svojemu čustvovanju, hrepenenju in bolesti.

Bežale so samotne vasi, bežala enolična rav-
nina. In ko sem čutil njeno enoličnost, njeno praz-
noto, mi je postalo še težje pri srcu. Plule so
znova vse moje misli v daljne kraje, v ozko slo-
vensko domovino in vzljubil sem takrat najmanjši
košček rodne zemlje kot še nikoli.

Noč je minila in vstajal je dan. Vlak je
zdrčal čez železen most. Videl sem, kako se valijo
temnozeleni valovi po strugi naprej in nosijo s
sabo debele ledene plošče. Spoznal sem zgodovinsko
reko Tiso, ki mi je vzbudila neštete spomine na

Podlistek.

France Brandner:

Še čutim mrzel dih tvojih daleko- sežnih ravnin, daljna Ogrska! . . .

Daljna Ogrska! Pet mesecev je minilo, odkar
sem te zapustil, a še čutim dih tvojih dalekosežnih
ravnin, še čutim valovanje prostranih žitnih polj,
in šepetanje akacij, ki se sklanjajo na bregovih
reke Berettyó.

Da, tamkaj sem živel poletje in jesen lan-
skega leta v vednem hrepenenju po domu, po
alpskih planinah, sinjem nebu, ki se boči nad
njimi, po ozkih romantičnih dolinah in poskočnih
rekah, po belih cerkvah, ki se naslanjajo na hrib,
po zelenem bukovju in smrekovih gozdovih. Hre-
penel sem po vsem tem, kajti vse mi je bilo od-
vzeto. Ko se je zavitato rano jutro, že sem hitel
iz zakotne vasi Szentpeterszeg, kjer je bila na-
stanjena naša stotnija, po samotni stezi. Dvajset
minut sem rabil do reke Berettyó, čigar umazane
vode se valijo leno po strugi naprej. Minil je dan
na vežbališču in prišel večer. Znova sem se podal
v samoto, se tam pogovarjal z naravo, saj tova-
rišev nisem imel, bil sem sam med tujim, tujim
narodom in drugi vojak naše stotnije so bili
Rusini, Poljaki, Romuni in židi in umel jih nisem
mного!

tonaže je potopljen in je bo še več potopljene, predno bo nevarnost premagana. Uvoz stavbnega lesa bo treba omejiti z uporabo francoskega stavbnega lesa za armado in angleškega za premog. Žita bo treba doma več pridelati. Vlada bo za cene pšenice do leta 1920 jamčila, za delavce določila najnižje plače in najemnine povišala. Papirju se mora uvoz na polovico znižati. Ker so v deželi velike zaloge kave, kakao, se bo uvoz tega blaga popolnoma prepovedal, tudi dovoz mineralne vode in čaja, zazen določene množine indijskega čaja. Tako upa vlada, da bo prihranila nad 900.000 ton uvoza na leto. Tudi piva in spiritoz se bo manj proizvajalo. Če se to izvede, more Angleška tudi na najhujše dogodke čakati.

Pred vojsko z Ameriko.

Reuterjev urad poroča: Osební parnik „Laconia“ od Cunard-Line, ki je prišel iz Newyorka, je bil brez svarila torpediran. Ladja z 270 osebami z „Laconie“, ki so ostali pri življenju, med temi precej potnikov, se pričakuje opolnoči.

V Washingtonu vlada po došli poročili veliko razburjenje. Republikanci zahtevajo, da puste ladjam odpluti. Po ulicah pa na tisoče ljudi demonstrira zoper — lakoto. Neko poročilo pravi, da bo Amerika najbrž prepovedala izvoz živil. Wilson zahteva od senata popolnoma prosto roko pri ukrepih v obrambo ameriških interesov. Tega mu sedaj senat še ni privolil, četudi je državni tajnik Lansing zanj posredoval. Wilson bo moral proučiti osebno predložiti. Dne 5. sušca je napovedana v senatu važna seja.

Kako je z vojsko.

Spomladni boji bodo hujši kakor so bili dosedanji. Vsi nasprotniki so tehnično bolj oboroženi. Na vzhodni fronti vlada še hud mraz, ki onemogočuje večje operacije. Med Dorno Vatro in Dnjestrom, zlasti pri Bržežanih in severno-zapadno od Zalošč so bili poizvedovalni sunki naših čet uspešni. Pa tudi Rusi so se začeli gibati in so po sedem ur trajajoči artiljerijski pripravi začeli severozapadno od Tatarskega prelaza v Karpatih napadati. Udrli so v naše jarke, pa so bili v protinapadu pognani zopet ven. Pri novem napadu so bili v boju z ročnimi granatami odbiti, in tudi tretji napad je bil tam odbit.

V Romuniji ni nobene izpremembe, tudi ni večjih bojev. Pač pa je postala italijanska artiljerija na goriški fronti zelo delavna. Pri Vrtojbi se je vnel 23. svečana hud artiljerijski boj in boj z minami. Italijani so nadaljevali ponoči in še jutraj naslednjega dne. Pod varstvom zapornega ognja, ki brani rezervam priti na pomoč, so nekatere italijanske stotnije udrle v naše najsprednejše vrste. Bili so pa zopet ven vrženi in so imeli hude izgube.

Italijanska artiljerija je ponekod začela z bobnečim ognjem, tudi na tirolski fronti v nekaterih odsekih. Zelo dobro se je posrečil naš sunek pri Vrtojbi 25. svečana. Naše čete so udrle ponoči v močno utrjeno sovražno postojanko in uničile posadko razen nekaj ljudi, ki so jih ujeli. Zasedaj pa se še ne da presoditi, ali pomeni močnejše artiljerijsko delovanje uvod k novi ofenzivi.

Na francoski fronti je po prvem večjem gibanju nastal zopet mir. Zadnji čas pa so se

šolska leta, ko smo se učili o Atilu, Hunih, Obrih in drugih narodih, ki so za časa preseljevanja premerili ogrsko nižino.

Minul je dan, minula je noč, ali ravnine ni hotelo biti konca. Kedaj te premerimo, ali si brezmejna?

Tretji dan smo dospeli v Požun. Par ur nato smo stopili na nižjeavstrijska tla. Srce je nam zaigralo v velikem veselju, kajti našli smo izhod iz enolične, tožne dežele ogrske, iz katere se mi je zdelo, da ni povratka. Zvečer smo dospeli na Moravsko. Velike postaje, ki smo jih pasirali, so nas na prvi hip prepračale, da cveti v deželi industrija! O polnoči po dolgi trudapolni večdnevni vožnji, smo dospeli v Mor. Ostravo, kjer smo izstopili. Tu mi je minila zima in priplula je iz daljnega juga na sever naše monarhije znova spomlad in vzbudila zelenje in cvetje. Ozelenelo je drevje in v daljnem bukovju, ki se razprostira po predhribovju Karpat, je zapela kukavica svojo prvo pomladno pesem. Ali pri srcu mi je, kot da še blodim po neizmernih tožnih planjavah ogrskih in občutim njihov mrzel dih. Tako mi je, kot da še sedaj čujem surovo vpitje ogrskih pastirjev, zategnjeno pokanje bičev, rjojenje volov. Zdi se mi, kot da vidim, kako se iskrijo v daljavi ognji, ob katerih godejo, pojejo, vriskajo in plešejo cigani. Da, prav tako mi je še, kot da bi videl, kako izteguje stepski duh svoje roke daleč naokoli, — vse, vse kakor v sanjah...

Napisal v Moravski Ostravi, dne 30. mal. travna 1916.

začeli zopet gibati zlasti Angleži na črti od Yprna do Somme. Ob Sommi so zasedli posamezne, zablatale dele postojank, ki so jih Nemci opustili.

Zelo so presenetili Nemci Francoze v Šampanji, kjer so jih napadli na slabem kraju. Francozje se zama trudi, da bi zopet osvojili višino 185 in so morali pritegniti rezerve od drugih krajev, najmanj dve do tri divizije.

V Macedoniji so Angleži napravili par brezuspešnih poizkusov. Sicer ni bilo nobenega važnega dogodka na bojiščih.

Kdaj hočejo končati vojsko.

Birž. Vjedomosti pišejo: V petrograjskih vojaških krogih pričakujejo odločilne vojske na vigrad, dogodek, na katerega se Rusija pripravlja že osem mesecev. — Nemški državni tajnik Zimmermann je imel pogovor z nekim španskim časnikarjem. Na vprašanje, če je kaka razlika med potapljanjem nevtralnih in sovražnih ladij, je Zimmermann odgovoril: „Nobene! Naš sklep je neomajen, ker le na ta način je mogoče končati vojsko še letos v poletju in to je želja nas vseh!“

Dnevne vesti.

Profesor Josip Stritar, naš slavní pesnik in pisatelj Boris Miran, rojen 6. marca 1836, stopi prihodnji torek v 82. leto svojega življenja. Odkar je stopil v pokoj, živi stalno na Nižjem Avstrijskem v prijetnem letovišču Aspang. Mohorjanom je še posebno dobro znan po svojih lepih knjigah: Jagode, Lešniki, Pod lipo, Zimski večeri. — Bog ga živi, Bog nam ga ohrani še mnogo let!

Cerkvene vesti. Za soprovizorja v Gorenčah je nastavljen vlč. g. Anton Mlinar in p. Kalist Vaupotič, provizor v Pokrčah, za provizorja v Slov. Šmihelu. — Iz lavantinske škofije: Č. gosp. Štefan Pivec, nadžupnik v Vuzenici, je imenovan za dekana vuzeniške dekanije. Dne 18. II. je umrl v bolnišnici nemškega viteškega reda v Ormožu v 69. letu svoje starosti vlč. g. Jožef Kralj, dekan in župnik v Zavrču, in dne 21. II. v Celju v starosti 37 let vlč. gosp. Ivan Ogradi, kaplan pri Sv. Urbanu pri Ptuj in nečak mil. gosp. opata celjskega. Svetila jima večna luč! — Majniške pridige v celovski stolni cerkvi bo imel letos sloveči pridigar o. Viktor Kolb iz reda oo. jezuitov iz Dunaja, pobožnost k presveti Božji Glavi redemptorist o. Roessler. — Razpisani sta župniji Št. Jurij na Strmci, patronat gosposka Landskron, in Sv. Štefan pri Dürnteinu do 6. aprila. — Dne 7. sušca ob 5. uri popoldne bo v stolnem župnišču duhovniška konferenca v zadevi duh. kongregacije.

Iz politične službe. C. kr. okrajni komisar Artur vitez pl. Guttenberg v Beljaku je vpoklican v službovanje pri c. kr. deželni vladi.

Rajko Perušek †. Na Dunaju je umrl 25. svečana vpokojeni gimnazijski profesor g. Rajko Perušek. Pokojni je svoj čas služboval v Sarajevu, Novem mestu in potem dolgo let v Ljubljani. Tudi na leposlovnem polju je bil marljiv delavec. Za koroške slovenske dijake je imel gorko srce in odprto mošnjo. Blag mu spomin!

Dr. Vladimir Komavli †. V Ljubljani je umrl g. dr. Vladimir Komavli, komisar pri upravi državnih železnic. Bolehal in umrl je vsled vnetja malih ledvic na takoiimenovani „Adisonovi“ bolezní. Rajni je bil goriški Slovenec, blag mož. N. v m. p.!

Češi in vojno posojilo. Češki listi poročajo, da so podpisali Češi pri vseh peterih vojnih posojilih 8 milijard kron.

Dr. Murko gre v Lipsko. Gosp. vseučilišni profesor dr. Matija Murko je sprejel od nemške vlade ponujeno mu mesto vseučilišnega profesorja za slovanske jezike na vseučilišču na Lipskem.

Na mariborskem moškem učiteljskišču je razpisano definitivno mesto glavnega učitelja za matematiko in fiziko. Zahteva se znanje slovenščine.

Armado vrhovno poveljstvo se nahaja sedaj v Badnu pri Dunaju.

Čudne navade slovenskega časopisja. „Grazer Tagblatt“ in za njim „Freie Stimmen“ pišejo: Ne le Češi pišejo mesto „Konstantinopol“ še vedno „Carigrad“, temveč tudi vse slovensko časopisje se poslužuje tega izraza. Slovensko časopisje ima sploh čudne navade. Tako je na pr. že dolgo pred vojno pisalo „Petrograd“, ko so Rusi še vedno imenovali svoje glavno mesto St. Petersburg. Takisto ne pozna slovensko časopisje „Spodnje Štajerske“, temveč le Gornje, Srednje in „Slovensko Štajersko“. — Če smemo „Gr. T.“ podučiti, bi pripomnili, da imenujejo Turki svojo prestolico „Istambul“ in ne Konstantinopol. Rusi pa svojemu glavnemu mestu niso rekli Sanct Petersburg, temveč „Pjeterburg“.

Novo prebiranje 1. 1891 do 1872 rojenih črnovojniških zavezancev, ki je bilo naznanjeno s poklicnim razglasom S, se vrši na Koroškem v

času od 3. marca do 28. marca t. l. in sicer: Za mesto Celovec v Celovcu 3. marca, za sodna okraja Celovec in Borovlje političnega okraja celovška okolica 4. in 5. marca, za sodni okraj Trg v Trgu 6. marca, za politični okraj Beljak v Beljaku v času od 7. do 10. marca, za politični okraj Šmohor v Šmohorju dne 11. marca in v Kočah 12. marca, za politični okraj Špital v Špitalu 14. in 15. marca, za politični okraj Št. Vid v Brežah dne 16. in 17. marca, v Hüttenbergu 18. marca in v Št. Vidu 19. in 20. marca, za politični okraj Velikovec v Sinčivasi 22. marca, v Velikovcu 23. marca in v Prevaljah 24. marca, konečno za politični okraj Volšperk v Volšperku v času od 25. do 28. marca. Pri teh prebiranjih morajo priti k naknadnemu prebiranju tudi tisti, ki se na podlagi razglasa P (1892—1898) in razglasa R (1899) odrejenemu prebiranju niso podvrgli.

Črevlji za otroke. Iz zbirke „Za otroka“, ki je pod posebno zaščito Njenega Veličanstva, bode od vojnopomožnega urada c. kr. notranjega ministrstva za Koroško deželni vladi danih na razpolago kakih 1500 parov otroških črevljev z lesenimi podplati, ki se bodo tekom meseca marca po šolskih oblastih razdeljevale med uboge otroke v toliki meri, kakor bodo dohajale pošiljatve.

Oklic. Vsled nove potrebe danskih odej za ranjence se zopet prosi, da bi se tukajšnji kaznilnici brezplačno vposlali stari časopisi za napolnjevanje s papirjem. Pri pošiljateljih od zunaj se naj zavoji in tovarni listi pošiljajo brezplačno na c. kr. kaznilnično upravo v Celovcu z označbo: „Pošiljatev za vojno oskrbo“ ali pošiljatev po železnici z „darovi za vojake na bojišču“. C. kr. kaznilniška uprava v Celovcu.

Preveč roparske divjačine. V slučajih, da se opazi namnožitev roparske divjačine, je za ohranitev divjačine kakor za aprovizacijo prebivalstva nujno potrebno, da posestniki in najemniki lova z vsemi danimi pripomočki uničujejo roparsko divjačino, zlasti še z nastavljanjem pasti in lisic ter nastavljanjem strupa, zlasti ker uči izkušnja, da je v mrzlih zimah in ob velikem snegu tak lov na roparsko divjačino zelo uspešen.

Slovenska šola za vojne invalide v Celju. Po prizadevanju g. deželnega odbornika dr. Verstovška se že delajo predpriprave za šolo za slovenske invalide v Celju. Invalidi bodo oskrbljeni in se bodo pripravljali za razne poklice, kakor bo za vsakega primerno.

Kljuke na vratih bodo vzeli. Ministrska odredba z dne 23. februarja določa, da se bodo kljuke in obitki na vratih iz medenine, rdeče zlitine, brona in bakra za vojne namene pobrali in zamenjali z drugimi. Kdor ne bi hotel sprejeti izmenjenih kljuk, ima pravico do odškodnine. Kdor bi kljuke in obitke skril, bo kaznovan z zaporom do šest mesecev ali z denarno globo do 5000 K.

Pomožne kuhinje v ruskih ujetniških taborih. Po poročilih ameriškega poslanstva so pooblaščenca društva „krščanskih mladih mož“ z denarjem, danim na razpolago od Avstro-Ogrske, napravili v velikih sibirskih taborih pomožne kuhinje. V teh kuhinjah si morejo ujetniki, ki imajo od doma denar, kupiti še jedi navrh. Revni bolniki in slabotni bodo po možnosti dobivali zastonj. Tudi v taborih evropske Rusije in v velikih delavnicah bodo napravili te pomožne kuhinje, kjer jih še ni.

Cesar in pomanjkanje premoga. „Streffleurs Militärblatt“ objavlja odlok vojnega ministrstva: Cesar je izdal strogo povelje, naj se v večjih garnizijskih krajih dajo na razpolago vojaški tovorni avtomobili, vozila in konji, da se na uspešen način odpomore pomanjkanju premoga. Če bi cesar izvedel, da se razpoložljiva prevozna sredstva ali konji niso uporabili za ukazani namen, bo krivec najstrožje kaznovan.

Nončavas pri Pliberku. Naša cerkev je dala dva zvona vojni na razpolago; tretji, manjši, je ostal. V soboto, 17. m. m., popoldan so ju odpeljali, z zelenjem in venci okrašene. Črno-rumeni svileni trak je nosil napis: „Vse za zmago in cesarja!“ Z Bogom, draga zvonova!

Štebenj pri Doberlivasi. (Razno.) Prejšnji mesec je tukaj umrla pd. Žumrova žena Marija Gašperc, stara 61 let, vsled raka v želodcu. Bila je pridna žena, ki je veliko trpela že prej in zdaj, ker oba sinova, Valentin in Ferdinand, sta vojaka in o zadnjem kot vojnem ujetniku na Ruskem se še zdaj ne ve, če je živ ali pa je res umrl. Blaga pokojnica naj počiva v miru! — Dne 9. m. m. sta se od nas poslovila dva večja zvonova (644 + 314 kg) ter bila prepeljana na kolo-dvor v Pliberk. Doživeli smo vse kakor drugod: zvonjenje za slovo, ovenčanje po pridnih dekletih, nagovor in pesem zvonovom v slovo... Ostal nam je samo eden, najmanjši (170 kg), ker — najstarejši (brez letnice). — Dne 13. m. m. je bila tukaj poročena pd. Jernova hči Marija Vindiš, njen ženin je pd. Moric, kmet v Globasnici. Bilo srečno!

Zabranite škodo

ki jo v vsakem gospodarstvu provzroča mrčes. Često se še ne ve, da je kako nenadoma se pojavljeno škodo naredil skrit mrčes. Rastline na vrtu, živila v kleti, obleka v omarah, živina v hlevu, jedila v kuhinjski shrambi so izpostavljeni napadom škodljivca mrčesa, kot listnih uši, pršic, moljev, ščurkov, uši, bolh in stenic. Bolhe, stenice in muhe prenašajo bolezenske kali, ki ogrožajo človeka in živino. Potrebno je zato, da se v vsaki hiši uporablja Fellerjev priznani mrčesni prašek „Elsa“. Po poročilih tisočev, ki so ga že uporabljali, nenavadno hitro in varno učinkuje proti vsaki vrsti mrčesa. Kamor se ga potrese, uniči ves mrčes z zalego vred. Fellerjev mrčesni prašek „Elsa“ ni moč nadomestiti z nobenim drugim. Predvojnne cene: 5 velikih pušic stane na vse kraje 5 kron, 1 pušica, če se naroči hkrati z drugimi izdelki, 1 krono. Natančno navodilo je priloženo. — Ti izborni izdelki se naročajo edino pristni pri lekarnarju E. V. Feller, Stubica, Elsatrg 67 (Hrvatska).

S seboj vzeti

je mogoče Fellerjev bol lajšajoči, osvežujoči mentolov črtnik zoper migreno z znamko „Elsa“, ki stane samo 1 krono in se hrani v leseni pušici. Poljski delavci, hribolazci itd. ga uporabljajo za ohlajitev pri prehudih vročinah, za preprečenje solnčnega pika, dame ga uporabljajo zoper migreno, glavobol. Vsled prijetnega duha učinkuje oživljajoče in brani žuželkam. Pri pikih žuželk odstranja trganje v koži, zabranja odrčenje in zatečenje kože. Rabi se ga lahko dolgo časa in stane samo 1 krono. — Ti mnogo tisočkrat preizkušeni izdelki se naročajo pri lekarnarju E. V. Feller, Stubica, Elsatrg 67 (Hrvatska). Da se prihranijo poštinski troški, se lahko naroče zajedno še drugi tu priporočani ali splošno znani izdelki, n. pr. močno francosko žganje, cimetove kapljice, Hofmannove kapljice; tucat stane samo 3 krone.

Hranite se bolje

in pozdravite ter poživite svoje otroke in svoje slabotne svojce s tečno hrano. Za zdravega, krepkega človeka je tudi suh kruh redilna hrana, iz katere more črpati moč in veselje do življenja. Majhni otroci, slabokrvne, bledolice osebe, doječe matere, slabotne, bolne in bolehe, starejše osebe in take, ki so prestale kako bolezen ali napore, otroci z bezgavkami ali kadar dobivajo zobe, otročnice in druge slabotne osebe pa ne morejo uživati navadnih jedil, ker so večinoma preslabi za prebavljanje. Take osebe potrebujejo posebno lahko prebavljivo in obenem jako redilno hrano, in ta je Fellerjevo pravo Dorševo ribje olje. To nima slabega okusa in ne duha, zato je jako prijetno za uživanje. Tudi otroci ga pijejo radi. Dorševo ribje olje priporočajo mnogi profesorji in zdravniki. Predvojnne cene: 2 steklenici veljata franko le 5 kron edino pravi od lekarne E. V. Feller, Stubica, Elsatrg 67 (Hrvatska).

Črna. (Slovo od zvonov.) Dne 16. t. m. smo tudi v Črni in okolici morali vzeti slovo od priljubljenih zvonov. Velike težave je delal vojakom in voznikom nenavadno visok sneg v Koprivni, Javorju in Heleni. Celih štirinajst dni je bilo treba, da so zbrali vseh 10 zvonov v Črni. Najprej je vzel slovo od svojih dveh bratov črnski veliki zvon, ki tehtal štiri kilograme manj kakor 20 q ter je potem čakal skoro 14 dni na svoje sosede, ki so po vrsti prihajali od Sv. Jošta dva, iz Javorja dva, iz Helene dva in nazadnje iz Koprivne in Sv. Ane 3. Koprivski veliki zvon so morali vsled obilnega snega po vrvi spuščati v dolino skoraj ves dan. Od Sv. Helene in Javorja pa so morali več 100 metrov snega prekidati. V Črni smo postavili lepe zvonove pred cerkev, kjer smo jih fotografirali. Teža vseh deset zvonov znaša 60 q. Vse zvonove so dekleta krasno ovenčale, posebno so se izkazale Črnjanke. Spletle so lepe vence in napravile prekrasne trake v cesarskih in deželnih barvah s sledečimi napisi:

1. „Idite, zvonovi, v krvavi prepri! Zmagi prinesite in skorajšnji mir!“
2. „Za dom in za cesarja!“
3. „Gehe hin und bringe den Frieden!“ (Darovala g. dr. Hohenwarter.)
4. „Bleib' uns erhalten — auf Wiedersehen!“ (Darovala g. Punzengruber.)

Poleg trakov je nosil prvenstvo zelo okusno ozaljšan napis z zlatimi črkami, ki se je glasil:

„Ste bili zvonovi,
grmite topovi!
Slovo jemljemo od vas,
zvesto branite vi nas!“

Ko je prišel trenutek ločitve, se je zbrala na trgu v vasi velika množica vernikov; ženski zbor je zapel: „Zvonovi zvonite, zakaj zdaj molčite...“ Mala dva zvonova sta zapela svojemu velikemu bratu in drugim sosedom žalostinko v slovo in na tihem gojila željo: „Če le mogoče, na zopetno svidenje!“ Nobeno oko ni ostalo pri tem prizoru suho. Vozovi — štirje po vrsti — so se začeli premikati in kolesa močno škripajoča pod veliko težo so se zavrtela proti Prevaljam. Težka je bila ta žrtev za vsakega vernega farana — ali gre za domovino! Žal, da se najdejo tudi taki, ki so se posmehevali, toda vsak po svoje!

Grebinski Klošter. V petek, 16. m. m., je bil za našo faro dan, ko smo z ganjenim srcem položili na oltar domovine in v njeno obrambo

naša dva največja zvonova s še dvema manjšima tovarišema. Veliki zvon, ki je priznano po milem glasu presegal vse zvonove v dekaniji, je bil vlit l. 1761. in je tehtal 1470 kg, drugi, vlit 1772, je tehtal 720 kg, ostala dva pa sta tehtala skupaj 130 kg. V farni kroniki je zapisano, da je ob svojem času knezoškof Zimmermann iz Št. Andraža dal zvoniti z velikim zvonom ves čas med pojedino ob priliki vizitacije naše fare. Stari zvonarji so pač vse drugače znali vlivati zvonove, kakor mlajši njih nasledniki. Krasen pa je bil po obliki in glasu tudi naš drugi zvon. V četrtek smo dali okrašene zvonove na saneh še fotografirati; za te fotografije se je pri g. župniku oglasilo že čez 150 odjemalcev, dokaz, kakor priljubljeni so bili zvonovi srcem faranov. V petek ob pol 9. uri je cerkveni pevski zbor pod spretnim vodstvom g. organista Lekšaja zapel v slovo pesem: „Zvonovi zvonite, zakaj zdaj molčite?“ Nato sta se vrstili dve deklamaciji šolark in potem prisrčen govor g. župnika. Oprava konj je bila v samih cveticah. Zvonove smo spremljali v procesiji, katera bo ostala udeležnikom v vednem spominu. Naprej so nesli križ, za njim štirje okrašeni zvonovi na dveh saneh, za njimi pa pod vodstvom gosp. župnika ogromna procesija faranov, ki so glasno molili za častno zmago in za skorajšnji mir, da se je izrazil vodja vojakov, ki so zvonove snemali: „Jaz sem sto in sto zvonov v veliko farah naprej spravljal, toda take procesije še nikjer nisem videl.“ Smo pač Klošterčani še pridni kristjani! Procesija se je končala pri Grebinju, kjer so pevci še zadnjikrat v slovo zvonovom zapeli, nato pa smo zvonove s solznimi očmi pokrižali v slovo. Zvonove so potem tehtali in odpejali proti Rudi na pliberški kolodvor. Vam pa, ljubi zvonovi, Bog daj srečo in izvršite slavno svojo nalogo za cesarja in domovino!

Libuče pri Pliberku. V četrtek, 15. m. m., je tudi nam bila ura ločitve od naših zvonov. Nemi in molčeči so šli naši fantje in moške na bojne poljane, brez tožbe in brez joka so šli. Naši zvonovi pa se niso tako poslavljali od nas. Tako žalostno in otožno so doneli prejšnji dan in vso noč, kot bi se ne mogli utolažiti, ker morajo proč od nas. A tudi mi smo bdeli in molili in se nismo mogli dovolj naslišati predragih nam glasov in žalostnega zvonjenja. Naslednji dan, v petek, so jih odpejali. Prekrasno ovenčana jih je spremljalo verno ljudstvo s solzami v očeh na kolodvor.

Koprivna. Tudi nas so zapustili naši ljubljani zvonovi. Kako lepo je bilo slišati, ko so nas vabili, opominjali s svojim milodonečim glasom k molitvi. Če kak mrzel faran ali faranka nista hotela slišati milega vabila, ga sedaj ne bosta mogla. Marsikomu so stopile solze v oči, ko so se dne 13./2. poslavljali od nas, peli so si sami mrtvaško pesem. 14./2. so jih vrgli iz zvonika. Ko so jih potem začeli spravljati, so jih kar sami stari moške vlekli, ker ni bilo mogoče vsled prevelikega snega z živino blizu. Kakor pri fari, tako so tudi pri podružnici vlekli zvon čez hrib do ceste. Ostaneta nam komaj dva zvonova, eden v farni cerkvi sv. Jakoba, srednji, pri Sv. Ani večji zvon. Popoldne so jih pri Lipoldu naložili na sani in so jih dekleta malo okrasila. Naš č. g. župnik so jih fotografirali, nato so nastopili pot za našimi možmi in fanti,

Dekle iz Koprivne.

Politični pregled.

Pritožba čeških trgovskih in obrtnih zbornic zavržena.

Češke trgovske in obrtne zbornice so vložile pritožbo proti jezikovni naredbi trgovskega ministrstva z dne 27. julija 1916. Po tej naredbi so trgovske zbornice dolžne posluževati se v svojih poročilih in vlogah na trgovskega ministra in druge centralne urade le nemškega jezika. Pritožba obrtnih zbornic je bila zavržena.

Državni zbor.

Parlamentarna korespondenca poroča, da poslanski krogi sodijo, da bi bila prva seja državnega zbora mogoča 8. majnika. Seveda, pravi korespondenca, je pogoj, da je dana garancija za mirno zasedanje. O Veliki noči bi te garancije razglasili, par tednov pozneje pa bi bil sklican državni zbor. — So pa tudi ljudje, ki pravijo, da bo državni zbor na 1. aprila sklican.

Koroški gospodar.

Osnovne misli o bodoči kmetijski družbi.

Vseslovenska kmetijska družba ali pa, če se ta ideja ne bode dala uresničiti, koroška kmetijska družba, mora biti neodvisna. Svojo moč mora zajemati iz dela svojih članov, ne pa iz raznih

podpor. Ta misel se bode zdela mnogoterim neizpeljiva in vendar se mora izvesti. Da bode družba izgubila veliko privlačne sile pri takih, ki so navajeni „korit“, je gotovo; tudi takim ne bode po okusu, ki si „korit“ želijo. Pa kaj to! Te vedne podpore so bile le prepogostokrat krive, da je izgubil kmet svoj značaj, da je izgubil svojo samostalnost v gospodarskem delu. Povzročile so so pa tudi, da je marsikateri začel gospodarsko preosnovno, ki za njegov kraj in razmere ni bila prava.

Na državne podpore pa nam sploh ni misliti. Kdaj pa je še dala kaka vlada kaj za koroške Slovence, da bi bilo pripomoglo k njihovemu duševnemu ali le gospodarskemu razvoju! Švicarski kmet bi si štel v sramoto sprejemati podpore od kjsersibodi, saj kmet ni berač in tudi ne mara biti. Zemlja je njegovo bogastvo, pa ne pečeni golobi, ki mu sami v usta priletijo.

Torej na svoji zemlji svoj gospod, to bodi slovenski kmet.

To neodvisnost od raznih podpor povdarja v svojem programu tudi nemška kmetijska družba, čeravno je podedovala vse premoženje nemške moravske kmetijske družbe.

Bodoča kmetijska družba mora ustvariti res vez med kmeti, ki močno pospešuje gospodarski napredek. Nemška kmetijska družba se omejuje le na tehnično stran kmetovanja, kar pri Nemcih gre. Slovenci pa bodo morali gotovo tudi socialno družabno plat upoštevati, ali si pa na drug način to stran izpeljati.

Za razvoj družbe je tudi velevažno, da ima svoje težišče v izvršujočih gospodarjih. Bodisi da sami telesno delajo na kmetih ali pa vsaj sami vodijo gospodarstvo in imajo za to potrebno znanstveno gospodarstvo tehnično znanje. S samimi prijatelji kmetijstva ni nič kaj pomagano, ker le redki so slučajji, da bi bila ta naklonjenost nesebična. Nujno pa je potrebno, da je v posameznih članih res težnja po napredku. Kakor hitro pridemo v tem oziru v kako mrtvilo, delo ni prav več mogoče. Torej gre predvsem za to, da posameznik tudi k družbi s svojim praktičnim ali vsaj teoretičnim znanjem kaj prispeva. Ali pa se vsaj dejansko udeležuje naprav, ki so v stanu kmetovanje znatno povzdigniti, recimo skupen nakup gospodarskih potrebščin, skupno uporabo modernih gospodarskih naprav, ki izpopolnjujejo obrat ali olajšajo promet s kmetijskimi produkti. Veliko bi že bilo storjeno, ko bi se vsaj nekaj gospodarjev zedinilo v vprašanju, na kaj hočemo polagati težišče svojega gospodarstva, potem pa v volji, porabiti vsa sredstva, ki so v stanu pospešiti ta skupni gospodarski cilj. Da bode treba v tem oziru veliko kratkovidnosti odpraviti, je gotovo; dokler pa kmet gleda svoje kmetijstvo le izpred svojega praga, ni v stanu v svetovnem gospodarskem vrvenju vzdržati. Da se ta kratkovidnost ne čuti tako hudo pri nas, so vzrok male razmere. Kmet živi na svoji mali kmetiji in od nje mnogokrat v prav revnih razmerah, in česar si ne pri-gospodari, pristrada in priskopari.

Na tak način dožene davke in razne druge potrebne stroške. Ne prihrani pa si navadno nič. Poznam kmeta, ki že svojih štirideset let vozi piščeta in jajca v Celovec, sam pa še ni jedel katera — in koliko je takih! Koliko pride jaje v mesta s kmetij, ker jih le prav redkokdaj sami rabijo. Vzrok je nujna potreba denarja. Vse boljše reči romajo s kmetov v mesta, doma pa izhaja kmet z malim. Vprašanje pa je, ali si bode v bodoče le s skoparjenjem in pritrjevanjem prihranil kmet toliko, da bode mogel izhajati. Plačevati davke, višje plačevati svoje posle, plačevati mnogo dražje vse potrebščine, zraven pa mogoče nizke cene za žito in vezane roke. Kdo bode pač pomagal gališkim kmetom do novih domov, kdo goriškim? Kdor se zanaša na vojno odškodnino, se moti. Denar se bode hitro rabil.

Da bodo narasli tudi državi novi stroški, je gotovo. Skrb za invalide, za osirotele in vdove, skrb za nadomestilo po vojni uničenega materijala nam jasno pravi to.

Da se pomanjkanju delavcev na deželi ne bode moglo drugače priti v okoli kot z zboljšanjem plač in ostalih življenjskih razmer, posebno glede stanovanj in glede možnosti osnovati si lastno ognjišče in zagotovljenje preskrbe na stare dni, je gotovo. Klic po delavskem varstvu bode v bodočem času še močnejši. Industrijski delavec je že dosegel svoj prostor na solcu, kmeti pa ga hoče.

Za vse te nove stroške bode treba kmetu iskati sredstev. Našel jih bode edinole v svoji zemlji, če jo bode znal pravilno uravnati in se ozirati na tiste panoge, ki se v danih razmerah bolj izplačajo. Torej iz ozkosti je treba iskati pot k širokemu obzorju, ki upošteva vse mogoče slučajnosti in si izbere pot, ki mu da obstoj v gospodarskem prevratu.

Hranilno in posojilno društvo v Celovcu

Pavličeva
ulica
št. 7.

uraduje vsak dan, izvzemši nedelje in
praznike, od 10. do 12. ure dopoldne.

Varno naložen denar; najugodnejši kredit za posestnike.

Pavličeva
ulica
št. 7.

Ker pa bi kmet sam le tratil svoje sile, mu je iskati združitve z ljudmi enakih teženj, kar je namen kmetijskih družb.

Poraba zmrznjenega krompirja. Splošno je razširjeno mnenje, da zmrznjen krompir ni za porabo in marsikje tak krompir enostavno zavržejo. To je popolnoma napačno. Zmrznjen krompir se mora spraviti na hladno, tako da se ne more otajati. Predno se krompir rabi, se položi 12 do 20 ur — kakor je že bolj ali manj trdo zmrznjen — v mrzlo vodo, katero je dobro premeniti. Nato se krompir ne sme olupiti, marveč se mora v oblicah skuhati. Tako kuhani krompir izgubi ves sladni okus ter je ravno tak kakor zdrav krompir.

Nove cene za krompir so določene: krompir, prebran, čist in najmanj v velikosti kurjega jajca, za čas od 1. marca do nadaljnjega časa 15 v in neprebran krompir za čas od 1. marca 1917 naprej 13 v za kilogram.

Književnost in umetnost.

„Vidim nebesa odprta.“ (Dej. ap. 7, 56.) Pismo žalostnim in potrtem srcem. Napisal dr. Gregor Rožman. 1917. Samozaložba. Cena s poštnino 20 vin.; 100 komadov 18 K. Dobiva se v tiskarni Družbe sv. Mohorja v Celovcu. — Kot dober prijatelj hoče to tolažilno pismo obrniti solzne oči trpečih tja, odkoder prihaja vsa pomoč. Dajte te liste v roke vsakemu, kogar srce obupava: vojakom na fronti in ostalim doma! Pismo je tako lepo in stvarno sestavljeno, da res zasluži, da se v največji množini razširi med ljudstvom.

„Knjige katoličnega života.“ Izdaje: dr. Stjepan Markulin (Zagreb, Kurečeva ulica broj 3). Izšla je v hrvatskem jeziku prva knjiga te nameravane zbirke in sicer životopis velikega francoskega organizatorja Filiberta Vrau-a, tvorničarja v mestu Lille (1829—1905), ki jo je iz francoščine prestavil o. Miroslav Vanino D. J. Po pošti 2 K 25 v.

Bolečine na obrazu nastanejo večinoma vsled prehlajenja. Treba bi jih bilo tedaj odstraniti s pomočjo istih sredstev, kakor revmatične bolečine po udih ali ostalem delu telesa. Pri bolečinah na obrazu je pa stvar nekoliko težja radi tega, ker se obraz ne more močno masirati, kakor tudi ne gorko zavijati. — Tem priljubljenejši bode vsem, ki jih muči bolečina po obrazu, Fellerjev bol lajšajoči fluid iz rastlinskih esenc z zn. „Elsa-fluid“. Ker ta fluid uspešno učinkuje na oživiljenje krvnega toka, že navadno vtiranje prežene bolečine na obrazu. O blagodejnem in bol lajšajočem učinku „Elsa-fluida“ so najboljši dokaz zahvalna pisma, katerih je že čez 100.000. Predvojnne cene: 12 steklenic stane poštnine prosto samo 6 kron. — Naroča se pristen pri lekarnarju E. V. Feller, Stubica, Elsatrg št. 67 (Hrvatska). — Obenem se pa lahko naroče tudi Fellerjeve lagodne odvajajoče, tek pospešujoče rabarbara-kroglice z zn. „Elsa-kroglice“, izborno sredstvo za želodec; 6 škatljic poštnine prosto samo 4 K 40 v. — Oboje tu navedenih sredstev naj bode toplo priporočenih, istotako tudi mentolov črtnik zoper migreno. (—es—)

Lastnik in izdajatelj: **Gregor Einspieler**, prošt v Tinjah.
Odgovorni urednik: **Otmaz Mihálek**.
Tiskarna Družbe sv. Mohorja v Celovcu.

Vino belo in rdeče
od 56 litrov naprej razpošilja po povzetju
A. Oset, p. Guštanj, Koroško.

Placam

najvišje cene za staro volneno robo, batirane odeje, raztrgane obleke, perilo, staro svilo, suknene odpadke, platnene kose, stari gumij, vseh vrst cunj in vreče. Denar sledi takoj od trgovine s starinami in produkti „Zum Lindwurm“ v Celovcu 12, Paulitschgasse 9, poleg „Hranilnega in posojilnega društva“. Tudi zbirate najboljše plačujem.

Hranilnica in posojilnica na Želinjah

ima svoj

VII. občni zbor

dne 11. marca 1917

po sv. maši v hranilničnem prostoru,
in ne 4. marca, kot se je glasilo
pomotoma prvo vabilo.

Spored isti.

Paramente

kakor mašna oblačila, pluviala, vela, plaščke za ministrante, cerkveno perilo, birete, kolarje, šmizete, kelihe, ciborije, monštrance, zvončke itd., križe, sohe v bogati izbiri po nizkih cenah ima v zalogi oddelek za paramente Jožefovega društva v Celovcu.

500 kron

Vam plačam, če moj pokončevavec korenin „Ela-Balsam“ ne odstrani Vaših kurjih oces, bradavic in trde kože v treh dneh brez bolečin. Cena lončku z zajamčujočim pismom K 1.50, 3 lončki K 4.—, 6 lončkov K 6.50. — Na stotine zahvalnih in priznanih pismen. — **Kemény, Kaschau (Kassa)**, I., pošt. predal 12/17 (Ogrsko).

Priporočilo.

Prečastiti duhovščini priporočam svojo

delavnico za cerkvene reči in posode

posebno za bližajočo se Veliko noč.

Prevzemam pozlatenje kelihov, monštranc itd., posrebenje svečnikov, svetilk, kadilnic itd. Izdelujem nanovo vse cerkvene posode v srebru in bronu. Proračune in risbe vpošljem takoj na zahtevo. Mnogo priznanih dopisov iz zadnjega leta je na razpolago. Prosim prečastito duhovščino, da se v slučaju potrebe posluži moje tvrdke.

E. Waidbacher, prej Mehlhofer
pasar, zlatar in srebrar
Celovec, Lidmanskýgasse št. 12.

100 litrov domače pijače

osvežujoče, slastne in žejo gasilne si lahko vsakdo sam napravi z majhnimi stroški. V zalogi so: ananas, jabolčnik, grenadinec, malinovec, muškati hrusevec, poprovi metovec, pomarančev, prvenec, višnjevec. Neuspeh izključen. Ta domača pijača se lahko pije poleti hladna, pozimi tudi vroča namesto ruma ali žganja. Sestavine z natančnim navodilom stanejo K 12.— franko po povzetju. Za ekonomije, tvornice, večja gospodarstva, delavnice itd. neprecenljive vrednosti, ker to delavca sveži in ne opijani in njegova delazmožnost nič ne trpi.

Jan. Grollich, Engel-drožerija, **Brno 638**, Moravsko.

Postni pastirski list

prevzvišenega gospoda knezoškofa krškega
s postnim redom za Krško škofija za l. 1917

se dobi v

tiskarni Družbe sv. Mohorja.

Cena 10 vinarjev.

Hočete biti od revmatizma, skrnine, protina v kolku korenito ozdravljeni?

Na tisoče že ozdravljenih!

Bolečine v členih in sklepkih, otekli udje, pohabljenе roke in noge, pikanje, bodenje, nategovanje v raznih delih telesa, celo oslabelost oči so posledice revmatičnih in protinovitih bolezni.

Za ozdravljenje Vam ponujam naravni izdelek!

Nobenega splošnega sredstva, ampak zdravilo, kakor je nudi bolnemu človeštvu dobra mati narava.

Vsakemu brezplačno za poizkušnjo.

Pišite mi takoj, pošljem Vam svoje sredstvo in svoj poučen spis zastonj. Boste moj hvaležen pristaša.

Ekspedicija operne lekarne, Budimpešta, VI. oddelek 253.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu.

Delniška glavica: K 8.000.000.

Rezerve: K 1.000.000.

Prodaja srečke razredne loterije.

Kolodvorska ulica št. 27.

Centrala v Ljubljani.

Podružnice: Celje, Gorica, Sarajevo, Split, Trst.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun. Nakup in prodaja vrednostnih papirjev vseh vrst.

Srečke na obroke, promese k vsem žrebanjem.